

Branchegerichte invulling van de functie preventiemedewerker

Krachtens artikel 13 uit de Arbowet is elk bedrijf verplicht een preventiemedewerker aan te stellen. Onlangs hebben sociale partners in de bitumineuze en kunststof dakbedekkingsbranche aangegeven hoe zij vinden dat invulling moet worden gegeven aan de functie van preventiemedewerker in deze branche. Roofs vroeg Jos van der Borgt, coördinator van de Stichting Bedrijfstakregelingen Dakbedekkingsbranche (SBD) om uitleg over de nieuwe afspraken.

Suzanne de Werd

Wat zegt de wet over de preventiemedewerker?

Sinds 1 juli 2005 is door een wijziging in de Arbowet elk bedrijf verplicht een preventiemedewerker aan te wijzen binnen de organisatie. Vanaf 1 januari 2006 moet in de RI&E staan omschreven welke persoon deze taak binnen het bedrijf vervult. De preventiemedewerker helpt de werkgever bij de dagelijkse veiligheid en gezondheid en arbeidsomstandigheden binnen een bedrijf. Bij bedrijven met minder dan 15 medewerkers kan de werkgever zelf deze taak op zich nemen. Uitgangspunt dient verder te zijn dat de plaats in de organisatie goed past bij bestaande cultuur, structuur en bedrijfsprocessen.

Van der Borgt: 'Met deze nieuwe verplichting hoeft mogelijk voor veel dakbedekkingsbedrijven niet veel te veranderen. Meestal is er al iemand in het bedrijf die grotendeels de taken uitvoert die nu verplicht moeten worden opgepakt door middel van het aanstellen van een preventiemedewerker. De sociale partners uit de bitumineuze en kunststof dakbedekkingsbranche hebben nu een functieprofiel opgesteld dat bedrijven uit deze branche helpt op de juiste wijze invulling te geven aan deze wettelijke verplichting.'

Wat zijn de kernactiviteiten van de functie?

De preventiemedewerker is verantwoordelijk voor het correct invullen van de volgende taken:

- Het (laten) uitvoeren c.q. begeleiden van de RI&E (art. 5).
- Het bewaken van de voortgang van het plan van aanpak n.a.v. de RI&E.
- Indien van toepassing: het adviseren en nauw samenwerken met de Ondernemingsraad / Personeelsvertegenwoordiging (OR / PVT) of individuele medewerker.
- Het opstellen van een plan voor voorlichting, instructie en onderricht c.q. scholing.
- Het onderzoeken van (bijna)ongevallen binnen de organisatie.
- Het beantwoorden van vragen van medewerkers, management en OR / PVT of anders, met betrekking tot arbeidsomstandigheden.
- Het optreden als intermediair tussen de eigen organisatie en externe deskundigen.

Arbovoorzitter Ad Verhoeven (SBD) met Peter van Leeuwen (J.de Kluyver dakbedekking te Rhoon)

Welke bevoegdheden heeft de preventiemedewerker?

Van der Borgt: 'De preventiemedewerker is bevoegd tot het gevraagd en ongevraagd geven van adviezen aan medewerkers, management en indien van toepassing OR / PVT. De preventiemedewerker heeft doorgaans een eigen budget, middelen en tijd voor ondersteuning door derden. Deze worden vastgelegd in de RI&E. Hij heeft ook het mandaat voor het bezoeken van werkplekken en het raadplegen van externe arbodeskundigen.'

Hoe worden de resultaten vastgelegd?

'De preventiemedewerker stelt jaarlijks een verslag op over de uitgevoerde activiteiten en de voortgang van het plan van aanpak (jaarplan). Tijdens elke vergadering wordt schriftelijk gerapporteerd over gemelde ongevallen en/of bijna-ongevallen, gevaarlijke situaties en de genomen maatregelen.'

Worden er eisen gesteld aan de opleiding tot preventiemedewerker?

'In de wet zelf zijn geen opleidingseisen opgenomen. De allround dakdekker en een UTA-medewerker bij dakbedekkingsbedrijven beschikken op grond van hun opleiding en ervaring in principe reeds over voldoende kennis en vaardigheid om de taak van preventiemedewerker uit te kunnen voeren. Vandaar dat er met name aandacht dient te zijn voor de competenties waarover de preventiemedewerker dient te beschikken.'

Welke competenties heeft hij nodig?

Hij /zij moet beschikken over deskundigheid van de in het bedrijf voorkomende arborisico's. De Branche Organisatie Arbodiensten (BOA) heeft een richtlijn ontwikkeld om vast te stellen hoe deze deskundigheid kan worden vastgesteld. Bij het opstellen van het profiel voor de preventiemedewerker in de BIKUDAK-branche is gebruik gemaakt van de informatie uit deze (concept)richtlijn en tevens van de aanbevelingen die zijn opgesteld door de Stichting Arbouw. Naast beschikbaarheid aan kennis en vaardigheden voortkomend uit de dagelijkse functie van de medewerker dient er aandacht te zijn voor de volgende aandachtspunten en competenties:

- voldoende inzicht over arbeidsomstandigheden in het bedrijf en de wijze waarop deze worden aangepakt;
- kennis hebben en gebruik maken van het arbovoorlichtingsmateriaal van SBD;
- regelmatig volgen van de verplichte CAO-cursus 'Veilig & Gezond werken op daken';
- mee kunnen werken aan het (laten) uitvoeren van een (branche-)RI&E en het plan van aanpak;
- over dat plan van aanpak in het bedrijf draagvlak kunnen organiseren;

- als trekker (stimulator) kunnen optreden over het inrichten en uitvoeren van goed arbobeleid.

Welke ondersteuning kunnen bedrijven krijgen?

Van der Borgt: 'Bij de opstelling van bovenstaand functieprofiel is de SBD ervan uitgegaan dat de in het bedrijf aangestelde preventiemedewerkers gebruik kunnen maken van de door de branche ontwikkelde instrumenten, zoals:

- SBD ondersteunt de bij haar aangemelde preventiemedewerkers van BIKUDAK-bedrijven met praktisch voorlichtingsmateriaal, dat gratis te downloaden of te bestellen is via de website van de stichting. Tevens ontvangen aangemelde preventiemedewerkers een digitale nieuwsbrief en een uitnodiging voor regionale platformbijeenkomsten.
- De arbovoorlichters van SBD verstrekken ondersteuning middels het opstellen van:
  - een rapportage bij een dakcontrole/instructie
  - presentatie tijdens toolbox bijeenkomsten
  - voorlichting/advies aan de preventiemedewerker inzake opstellen RI&E en plan van aanpak
  - voorbeelden van ongeval- en bijna-ongevalformulieren
  - Protocol voor een BHV-plan voor de alleenwerker
- Helpdesk verzuimbeheer (via de SBD-website).

- Tevens is er de mogelijkheid om gratis advies in te winnen bij het opzetten van reïntegratietrajecten en zijn er verschillende formulieren en checklisten te downloaden.
- Het A-blad Platte Daken, werkgeversbrochure en werknemersfolder.
- Checklist opstellen project(dak) RI&E, inclusief een voorbeeld van een rapportageformulier. Een en ander gebaseerd op de aanbevelingen uit het A-blad Platte Daken.
- De Branche RI&E VEBIDAK.
- Modeltekst inzake functiebeschrijving, werkwijze en takenpakket preventiemedewerker in de (branche) RI&E.'

Tenslotte kunnen bedrijven ook andere externe (commerciële) arbo-adviseurs en -diensten inhuren. Zoals bekend is ook op dit punt de Arboret op 1 juli 2005 gewijzigd, doordat de verplichte aansluiting bij Arbodiensten is komen te vervallen.

Preventiemedewerker gezocht!

Hier volgt een voorbeeld uit de praktijk. Naast zijn taak als uitvoerder is Peter van Leeuwen de arbocoördinator binnen het bedrijf J.de Kluyver dakbedekking te Rhoon. Hij is tevens verantwoordelijk voor het VCA-traject. Als uitvoerder weet hij precies wat er gaande is op de werken en kan hij direct inspelen en actie nemen waar het gaat om veilig en gezond werken. De verplichte voorlichting en instructies worden in de vorm van regelmatig terugkerende toolbox-meetings ook door Peter verzorgd. Hierover is regelmatig contact met de arbovoorlichter van SBD.

Toen bekend werd dat per 1 januari 2006 verplicht een preventiemedewerker aangewezen moest wor-

den, ondernam Peter al snel stappen, in overleg met de arbovoorlichter. In feite was het heel simpel: de omschrijving van de kernactiviteiten van de preventiemedewerker sluiten nagenoeg naadloos aan bij de taakomschrijving van de arbocoördinator. Hij kon dus een ander naambordje op zijn bureau zetten: in plaats van arbocoördinator werd Peter preventiemedewerker. De taken van de preventiemedewerker zijn minder vrijblijvend dan die van een arbocoördinator. Wie de preventiemedewerker is binnen het bedrijf, zal formeel moeten worden vastgelegd, evenals zijn taken en bevoegdheden. Op grond van zijn gedrevenheid en ervaring zal Peter deze 'nieuwe' taak goed kunnen invullen. 'Bij onduidelijkheden raadpleeg ik even de arbovoorlichter van SBD,' aldus Peter van Leeuwen. ■